

Biuletyn

**Koła Miłośników
Dziejów Grudziądza**

Rok IV: 2006

Numer 38 (112)

Data odczytu: 20.12.2006

Data wydania: 20.12.2006

mgr Stanisław Poręba

W 100-lecie Grudziądzkiego Kalendarza Maryańskiego (1906-2006)

GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI (od 1924 r.: Grudziądzki Kalendarz Marjański; skrót: G K M; format: 27,5 x 20,5 cm; 8°, 4°?), Bezpłatny Dodatek do „Gazety Grudziądzkiej”, wychodził w l. 1906 [R. 1] - 1939 [R. 34]. **Wydawcy:** Wiktor Kulerski, Witold Kulerski (od 1935 r.) i Towarzystwo Prasowe „Oświata” w Poznaniu (od 1938 r.).

Redaktorzy: m. in.: **Antoni Stefański** (założyciel), Wiktor Kulerski, Jan M. Rakowski, dr Józef Ulatowski, Michał Majerski, Stanisław Różanowicz, ks. Julian A. Łukaszewicz, Franciszek Myśliński, Romuald Wasilewski, ks. Józef Panaś i Stanisław Kunz-jun. Okładki projektowali i opracowywali go pod względem graficznym, m. in. **artyści malarze i graficy:** Konstanty Gorski, Ludwik Jaksza-Gładysz, Marian Mokwa, Brunon Franowski i Konstanty Zacharkiewicz. Każdy rocznik G K M zawierał m. in.: kalendarium, artykuły polityczne, historyczne i religijne, pieśni kościelne, utwory poetyckie, legendy, baśnie, bajki, opowiadania, nowele, fragmenty powieści, porady praktyczne, wykazy jarmarków i informacje o nowych książkach. Dołączano do nich czarno-białe i kolorowe obrazy historyczne i religijnej dodatki specjalne oraz katalogi Księgarni Wysyłkowej „Gazety Grudziądzkiej”. Co roku nowy G K M wychodził w okresie miesiąca wrzesień - grudzień, z datą roku następnego. Do Abonentów „Gazety Grudziądzkiej” docierał przed Świętami Bożego Narodzenia. Kalendarze sprzedawała też Księgarnia Wysyłkowa „Gazety”...

W l. 1909 - 1939 (?) wychodził również KALENDARZ ŚCIENNY „GAZETY GRUDZIĄDZKIEJ”, oraz w l. 1923 - 1924 GRUDZIĄDZKI KALENDARZYK MARYAŃSKI” Szatę graficzną pierwszego z kalendarzy opracowywali m. in. **artyści malarze i graficy:** K. Gorski, L. Jaksza-Gładysz, K. Zacharkiewicz i Józef Graczyński. Drugi z kalendarzy zawierał m. in. informacje o działalności politycznej Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast”, jego posłach i senatorach oraz programie. Wydawano też wydania specjalne G K M: KALENDARZ JUBILEUSZOWY 30 -LECIA „GAZETY GRUDZIĄDZKIEJ” 1894-1924 (1924), KALENDARZ ROKU ŚWIĘTEGO. ROK 1926 (1925), opracowany przez ks. Szczęsnego Starkiewicza i mutację: KALENDARZ „GOŃCA NADWIŚLAŃSKIEGO” (1928? - 1939?). Znany jest 1 jego rocznik, z 1931 r...

Niektóre wydawnictwa prasy pomorskiej naśladowały G K M. Por. WEJHEROWSKI KALENDARZ MARYAŃSKI, dodatek do „Gazety Kaszubskiej” (Wejherowo, 1932 - 1938) i „Gazety Gdyńskiej” (1933 - 1938).

GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI (1906 - 1939)

Próba bibliografii

- ❖ x GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1906, (1905)... [R.1]...
- ❖ x GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1907, Grudziądz [1906]..I. [R. 2]...
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1908, Grudziądz [1907] Wyd. W. Kulerski. Czcionkami „G. G.”, szp. 190, s. nlb. 5 [R. 3].
BN, Warszawa
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1909, Grudziądz [1908], Wyd. W. Kulerski. Czcionkami „G. G.” szp. 176, s. 12. [R. 4]. BN, Warszawa
- ❖ x GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1910, Grudziądz [1909]... [R. 5].
- ❖ x GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1911, Grudziądz [1910]...[R. 6]...
- ❖ x GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1912, Grudziądz [1911]... [R. 7].
- ❖ x GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1913, Grudziądz [1912]... [R. 8]...
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1914, Grudziądz [1913], Wyd. „G. G.” (W. Kulerski), szp. 164, s. nlb. 32. [R. 9]... Zb. Z, Grudziądz
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1915, Grudziądz [1914]. Czcionkami „G. G.” (W. Kulerski, szp. 142, s. nlb. 18. [R. 10]. BN, Warszawa
- ❖ x GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1916, Grudziądz [1915]... [R. 11]... Zb. Z, Grudziądz
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1917, Grudziądz [1916]. Czcionkami „G. G.” (W. Kulerski), szp. 164, s. 5, s. nlb. 3. [R. 12]. BM, Grudziądz
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1918, Grudziądz [1917]. Wyd. ZGWK, szp. 130, s. 5, s. nlb. 3, s. 16. [R.13].
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1919, Grudziądz [1918]. Wyd. (b. w.) szp. 106, s. 5, 14. [R. 14]...
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1920, Grudziądz [1919]. Wyd. (b. w.); szp. 142, s. 5, 12. [R.. 15]
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1921, Grudziądz [1920]...[R.16]. Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1922, Grudziądz [1921].Wyd. W. Kulerski, s. 48. [R. 17]. [Dopisek: „napisał ks. J. A. Łukaszewicz”].
BM, Grudziądz
Ks. M, Toruń
- ❖ x GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1923, Grudziądz [1922]... [R. 18]. Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1924, Grudziądz [1923]. Wyd. ZGWK, s. 76. [R. 19]. [Pieczęć: Starostwo Grudziądz. Egzemplarz obowiązkowy. Nakład 15 000, egz. 15 000. Dnia 31 XI 1923 r.]
Ks. M, Toruń
BM, Grudziądz

- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1925, Grudziądz [1924]. Wyd. ZGWK, szp. 192. [R. 20]. [Dopisek: „nakład - 20 000 egz.”] BM, Grudziądz
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARYAŃSKI na Rok Pański 1926, Grudziądz [1925] Wyd. (b. w.), szp. 176.[R. 21]. [Notatka; „nakład 40 000 egz.”] BM, Grudziądz,
Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARIAŃSKI NA Rok 1927. Bezpłatny Dodatek Książkowy do „G.G.", Grudziądz [1926]. Druk i nakład ZGWK („G.G."), szp. 144. [R. 22]. BM, Grudziądz,
Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARIAŃSKI. Bezpłatny Dodatek Książkowy do „G.G.” ROK 1928, Grudziądz 1928. Druk i nakład ZGWK („G.G."), cz. I, szp. 96, +cz. II, szp. 48, + cz. III, szp. 40. [R. 23]. BM, Grudziądz.
Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARIAŃSKI. ROK 1929. Bezpłatny Dodatek do „G.G.", Grudziądz 1928. Wyd. ZGWK, szp. 156. [R. 24] BM, Grudziądz
Zb. Z, Grudziądz
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARIAŃSKI. ROK 1930. Bezpłatny Dodatek do „G. G.”, Grudziądz (b.r.w.), szp. 158. [R. 25]. B M, Grudziądz
Ks. M, Toruń
Zb, Z, Grudziądz
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARJAŃSKI. Bezpłatny Dodatek Książkowy „G.G.". ROK 1931, Grudziądz: [1930]. Wyd. ZG i WWK, s. 69, nlb. 3. [R. 26] Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARJAŃSKI. Bezpłatny Dodatek Książkowy do „G.G.”. ROK 1932, Grudziądz [1931]. Wyd. ZG i WWK, s.48.[R. 27] Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARJAŃSKI. Bezpłatny Dodatek do „G. G.". ROK1933, Grudziądz [1932]. Wyd. ZG i WWK, s. 48. [R. 28]. Ks. M, Toruń
Zb. Z, Grudziądz
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARJAŃSKI N A ROK 1934. Bezpłatny Dodatek Książkowy „G.G.", Grudziądz [1933]. [Druk i nakład ZG i WWK w Grudziądzu], szp. 3, s. nlb. 16, + DODATEK-OGRÓD WARZYWNY, OWOCOWY I PASIEKA, Grudziądz [1933], s. 8. [R. 29]. Ks. M, Toruń
Zb. Z, Grudziądz
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARJAŃSKI. Dodatek Bezpłatny do „G.G.". ROK 1935, Grudziądz [1934]. Wyd. ZG i WWK, s. nlb. 24. [R. 30]. BM, Grudziądz
Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARJAŃSKI. Bezpłatny Dodatek do „G.G.”. ROK 1936, Grudziądz [1935]. Wyd. ZG i WWK, s. nlb. 48. [R. 31]. BM, Grudziądz
Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARJAŃSKI. Bezpłatny Dodatek Książkowy „G.G.". ROK 1937, Grudziądz [1936]. Wyd. ZG i WWK, s. nlb. 38. [R. 32]. [Nakład

kalendacza został skonfiskowany przez Starostwo Grodzkie w Grudziądzu - 25 II 1937 r.

Ks. M, Toruń

- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARIĄŃSKI. Bezpłatny Dodatek Książkowy „G. G.”. ROK 1938, Grudziądz [1937]. Wyd. ZG i WWK, s. 55, nlb. 1. [R. 33]. Ks. M, Toruń
- ❖ GRUDZIĄDZKI KALENDARZ MARIĄŃSKI NA ROK 1939. Bezpłatny Dodatek Książkowy do „G.G.”, Poznań [1938]. Wyd. Towarzystwo Prasowe „Oświata” w Poznaniu. Druk ZG i WWK. w .-Grudziądzu, s. 48. [R. 34].

BM, Grudziądz

Ks. M, Toruń

LITERATURA

- J. Hinz, S. Poręba, Bibliografia wydawnictw zwartych, opublikowanych przez „Gazetę Grudziądzką” Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu, Grudziądz 2006, s. 25-29, poz. 71 - 98.
- Perkowska, Zakłady Graficzne Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu i ich działalność wydawnicza (1894 – 1939), w: ROCZNIKI BIBLIOTECZNE, 1965, z. 3-4, s. 324 - 326.
- S. Poręba, GAZETA GRUDZIADZKA i jej dodatki (1894 – 1939), Grudziądz 2004, s. 8-9.
- S. Poręba, Antoni Stefański (1865-1929) – zapomniany tłumacz „Ben Hura”, „Biuletyn KMDG”, 2006, nr 19 z 24 V, s. 1-8.
- S. Poręba, Ludzie dawnego Grudziądza. Antoni Stefański (1865 – 1929), GAZETA GRUDZIADZKA, 1994, nr 23, s. 5.
- S. Poręba, Z dziejów grudziądzkich kalendarzy 1890 - 1999, Grudziądz 1999, s. 3-9.
- Z. Zieliński, ks., Bibliografia katolickich czasopism religijnych w Polsce 1918 - 1939, Lublin 1981, s. 122, poz. 223.

OBJAŚNIENIA:

x	- Znakiem „x” oznaczono roczniki GKM, których brak w polskich bibliotekach oraz do których nie udało się autorowi dotrzeć.
BM, Grudziądz	- Biblioteka Miejska im. W. Kulerskiego w Grudziądzu
BN, Warszawa	- Biblioteka Narodowa w Warszawie
Ks. M, Toruń	- Książnica Miejska im. M. Kopernika w Toruniu
Zb. Z, Grudziądz	- Zbigniew Zawadzki, Grudziądz
s.	- strona
s. nlb.	- strona nieliczbowana
szp.	- szpała, szpalt
ZGWK	- Zakłady Graficzne Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu
ZG i WWK	- Zakłady Graficzne i Wydawnicze Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu
R.	- Rocznik
wyd.	- wydawca
„G. G.”	- GAZETA GRUDZIADZKA, Grudziądz – Poznań
b. w.	- bez wydawcy
b. r. w.	- bez roku wydania
poz.	- pozycja
z.	- zeszyt

Na pierwszej stronie Biuletynu... zamieszczono reprodukcję okładki GRUDZIĄDZKIEGO KALENDARZA MARYAŃSKIEGO Z 1907 R.

Numeracja roczników GKM (R 1 –R 34) pochodzi od autora odczytu.

(L.B.S.)

Redakcja: Tadeusz Rauchfleisz, KMDG. Logo KMDG wykonał Grzegorz Rygielski.